

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 15Co/58/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1118201633
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Walterová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1118201633.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Walterovej a členiek senátu JUDr. Evy Mészárosovej a Mgr. Zity Leimbergerovej, v právnej veci žalobcu: B. M. G. B. M. B. F. L. Ý. , R. Č. A., H.Y., G. E. Č.. X, proti žalovanému: Slovenská republika, vmene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, IČO: 00 166 073, Bratislava, Račianska č. 71, o náhradu majetkovej ujmy, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Mestského súdu Bratislava IV (vo veci Okresného súdu Bratislava I) zo dňa 5. októbra 2022, č.k. 15 C 2/2018-118, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Mestského súdu Bratislava IV (vo veci Okresného súdu Bratislava I) zo dňa 5. októbra 2012, č.k. 15 C 2/2018-118, potvrdzuje.

II. Žalovanému nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1.1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 5.10.2022, č.k. 15 C 2/2018-118, žalobu v celom rozsahu zamietol; žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal. Vychádzal zo žaloby doručenej súdu dňa 24.1.2018, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného priznania majetkovej škody titulom ušlého zisku v sume 754.562,- Kč, spolu s úrokom z omeškania na tom skutkovom základe, že v roku 2005 podal žalobu na Okresný súd Košice I voči žalovanému o náhradu škody za zmarenie vykonateľných pohľadávok za dlžníka Vihorlat Snina, a.s. a dlžníka Technoma, a.s. za roky 2005 až 2016. Okresný súd po zrušení zamietajúceho rozsudku odvolacím súdom dospel k záveru, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp.zn. Er 1173/98 a exekútora JUDr. G., povereného výkonom exekúcie vedenej pod sp.zn. Ex 65/98 a vplyvom prieťahov súdu a exekútora sa stala jeho pohľadávka nedobytnou napriek tomu, že dlžník spoločnosť Technoma, a.s., mal v rokoch 1998 až 2005 dostatok majetku. Žalobca v žalobe ďalej uviedol, že nárok na náhradu ušlého zisku mu vznikol v dôsledku nedôvodných prieťahov súdu a v dôsledku nečinnosti exekútora v exekučnom konaní stratou možnosti investovať sumu 200.000,- Kč do nákupu 20,33 % pohľadávky dlžníka J. Kašparkovej vo výške 983.544,70 Kč s 19 % úrokom z omeškania od 3.10.1993 do zaplatenia z dôvodu, že ako postupník mal byť povinný na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 4.3.2000, postupcovi voči spoločnosti CF FLOP, s.r.o., uhradiť cenu cesije do 31.12.2002 a v prípade neuhradenia sumy 200.000,- Kč sa zmluva o postúpení pohľadávok zruší a pohľadávka sa mala vrátiť postupcovi.

1.2. Nárok na náhradu ušlého zisku si žalobca uplatnil na Okresnom súde Košice I v konaní vedenom pod sp.zn. 26 C 16/2006, podaním doručeným súdu dňa 16.12.2015, ktorý súd ale počas konania uznesením vyhlásenom na pojednávaní konanom dňa 20.12.2016 (č.l. 493 pripojeného spisu Okresného súdu Košice I sp.zn. 26 C 16/2006) nepripustil zmenu žaloby, respektíve rozšírenie žaloby o nárok ušlého zisku, ktorý si voči žalovanému uplatnil a ktorého nároku

sa žalobca aktuálne domáha žalobou doručenu Okresnému súdu Bratislava I dňa 24.1.2018. Žalobca spolu so žalobou nedoručil žiadne listinné dôkazy, na obsah ktorých sa v žalobe odvolával.

2. Vo veci nariadil súd prvej inštancie pojednávanie, vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, vyjadrením žalovaného, na základe čoho zistil nasledovný skutkový stav. Žalobca okrem skutkových tvrdení uvádzaných v žalobe, vo vzťahu ktorým žalovaný vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku uviedol, že reálna skutočná škoda nastala na jeho majetku v roku 2014, vo vzťahu k obchodným aktivitám k osobe J. Kašpárkovej a spoločnosti CF FLOP, s.r.o. V prvých troch mesiacoch roku 2014 právna zástupkyňa p. L. sumy, v jeho vyjadrení špecifikované, zaplatila spoločnosti CF FLOP, s.r.o., preto 20 % zo zaplatenej sumy predstavuje sumu 754.562,- Kč, čo je skutočnou škodou - ušlým ziskom, ktorý nárok si žalobou doručenu súdu dňa 24.1.2018 uplatnil. Žalovaný aj vo vzťahu k takto uplatnenému nároku na náhradu ušlého zisku počas konania uviedol, že námietka premlčania uplatneného nároku je dôvodná a vo vzťahu k vyjadreniu žalobcu konštatoval, že žalobca počas prednesu sám uviedol, že k vzniku škody došlo v prvom štvrtroku roku 2014 a žaloba bola súdu doručená až dňa 24.1.2018, preto z dôvodu hospodárnosti konania navrhol nevykonať žiadne žalobcom navrhnuté dôkazy a žalobu pre premlčanie uplatneného nároku v celom rozsahu zamietnuť.

3.1. Po právnej stránke súd prvej inštancie rozsudok odôvodnil ustanoveniami § 18 ods. 1, ods. 2, § 20, § 22 ods. 1, ods. 3, § 27 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, § 100 ods. 1, ods. 2, § 112, § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dôvodiac premlčaním nároku žalobcu na náhradu škody. Poukázal na to, že zákon č. 58/1969 Zb. neobsahuje definíciu pojmu „škoda“, preto je potrebné vychádzať subsidiárne z ustanovení Občianskeho zákonníka. S poukazom na § 20 zákona č. 58/1969 Zb. § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk. Sám žalobca na pojednávaní konanom dňa 5.10.2022 uviedol, že o vzniku škody titulom ušlého zisku sa dozvedel v prvom štvrtroku roku 2014 a žalobu súdu doručil dňa 24.1.2018. Žalovanému doručil žalobca dňa 16.2.2017 žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu ušlého zisku datovanú dňom 10.2.2017. Žalobca konštatoval, že sa už v konaní vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 26 C 16/2006, domáhal nároku na náhradu ušlého zisku v sume 754.562,- Kč podaním zo dňa 16.12.2015, doručeným súdu dňa 29.12.2015. Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Košice I sp.zn. 26 C 16/2006 prvoinštančný súd zistil, že predmetné písomné podanie žalobcu je v uvedenom súdnom spise zažurnalizované na čísle listu 287. Následne z pripojeného spisu bolo zrejmé, že predmetné písomné podanie žalobca dopĺňal o skutkové okolnosti uvedené v bode 1. odôvodnenia jeho rozsudku a Okresný súd Košice I uznesením vyhláseným na pojednávaní konanom dňa 20.12.2016, nepripustil zmenu žaloby vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu ušlého zisku a ani o rozšírenie skutkového stavu týkajúceho sa zdôvodnenia uplatneného nároku titulom ušlého zisku vo vzťahu k tvrdeným prieťahom Okresného súdu Prešov v exekučnom konaní, vo vzťahu k činnosti exekútora JUDr. G. v exekučnom konaní vedenom voči povinnému spoločnosti Technoma, a.s. Žalovaný vo vzťahu k vyjadreniu žalobcu na pojednávaní konanom dňa 5.10.2022, že o škode titulom ušlého zisku sa skutočne dozvedel v prvom štvrtroku roku 2014, vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku. Žalobca na svoju obranu uviedol, že k premlčaniu uplatneného nároku nemohlo prísť, keďže si nárok na náhradu ušlého zisku uplatnil už v konaní vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 26 C 16/2006 a nie je na jeho ujmu, že súd rozšírenie žaloby nepripustil. K obrane žalobcu, že postupoval v konaní vedenom Okresným súdom Košice I pod sp.zn. 26 C 16/2006 riadne a nemohlo prísť k premlčaniu uplatneného nároku aj napriek tomu, že súd uznesením nepripustil rozšírenie žaloby, vyhodnotil ako účelovú. Žalobca si uplatnením nároku na náhradu ušlého zisku v konaní vedenom Okresným súdom Košice I pod sp.zn. 26 C 16/2006, nenaplnil predpoklady o pozastavení plynutia premlčacej doby v zmysle ustanovenia § 112 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého premlčacia doba neplynie od momentu uplatnenia nároku po dobu konania iba za predpokladu, že veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde, alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje. Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Košice I sp.zn. 26 C 16/2006 zistil, že žalobca si síce nárok na náhradu ušlého zisku uplatnil, ale v konaní riadne nepokračoval, súd nepripustil rozšírenie žaloby o uplatnený nárok uznesením vyhlásenom na pojednávaní konanom dňa 20.12.2016. Mal potom za to, že žalovaný dôvodne vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku žalobcom. Žaloba, ktorou sa žalobca domáha nároku na náhradu škody titulom ušlého zisku bola súdu doručená dňa 24.1.2018, t. j. bola doručená po uplynutí trojročnej premlčacej doby predĺženej o šesť mesiacov, ktorej pripočítanie realizoval aj napriek tomu, že v prejednávanej veci si žalobca nárok na náhradu ušlého zisku uplatnil titulom zbytočných prieťahov spôsobených Okresným súdom Prešov a spôsobených aj

činnosťou exekútora a takto uplatnený nárok na náhradu škody nepodlieha predbežnému prerokovaniu príslušným ústredným orgánom štátnej správy podľa ustanovenia § 9 zákona č. 58/1969Zb. Je nesporné, že žalobca žalovanému doručil žiadosť o predbežné prerokovanie nároku zo dňa 10.2.2017, dňa 16.2.2017 (v období prvého štvrťroka roku 2017), kedy premlčacia doba až do vybavenia žiadosti o predbežné prerokovanie nároku žalovaným neplynula. Premlčacia doba, počas plynutia ktorej si mohol žalobca nárok na náhradu ušlého zisku uplatniť na súde, začala najneskôr plynúť, podľa vyjadrenia žalobcu, od obdobia prvého štvrťroka 2014. Premlčacia doba uplynula ukončením prvého štvrťroka roku 2017 a ak by sa predmetná premlčacia doba predlžovala o dobu predbežného prerokovania nároku žalovaným, tak by premlčacia doba uplynula v septembri roku 2017. Žaloba bola žalobcom súdu doručená až dňa 24.1.2018, teda jednoznačne po uplynutí premlčacej doby, počas plynutia ktorej sa mohol žalobca voči žalovanému nároku na náhradu ušlého zisku domáhať, avšak len za predpokladu kumulatívneho preukázania všetkých podmienok vzniku zodpovednosti žalovaného za uplatnený nárok v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. Žalobu zamietol z dôvodu, že žalovaný sa premlčania uplatneného nároku žalobcom o náhradu ušlého zisku v konaní úspešne dovolal, keďže žalobca jednoznačne spresnil počas svojej výpovede časové obdobie, kedy sa o škode titulom ušlého zisku dozvedel. Záverom zopakoval, že žaloba bola súdu doručená po uplynutí trojročnej premlčacej doby plynúcej od konca prvého štvrťroka roku 2014, ktorej plynutie bolo prerušené v čase predbežného prerokovania nároku na náhradu škody žalovaným od 16.2.2017 do 16.8.2017.

3.2. Výrok o náhrade trov konania právne odôvodnil ustanoveniami § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 C.s.p. a žalovanému, ktorý mal v konaní plný úspech, náhradu trov konania nepriznal, keďže mu v súvislosti s vedením konania nevznikli.

4.1. Proti tomuto rozsudku podal žalobca včas odvolanie, dôvodiac tým, že napadnuté rozhodnutie je po skutkovej i právnej stránke nesprávne, keď nebol riadne zistený skutkový stav a napadnuté rozhodnutie je potom neúplné a predčasné. Nestotožnil sa s dôvodmi uvedenými na strane 4 a 5 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, pretože prvoinštančný súd neuznal, že k prerušeniu premlčacej doby došlo riadnym právnym úkonom, ktorý urobil, a to podaním návrhu na rozšírenie žaloby v konaní vedenom na Okresnom súde Košice I dňa 16.12.2015, avšak tento súd uznesením zo dňa 16.12.2015, bez jeho zavinenia, ním navrhnutú zmenu žaloby nepripustil. Vytkol súdu prvej inštancie, že posudzoval vec na základe nesprávnej právnej normy zákona č. 58/1969 Zb., pričom mal vec posúdiť podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Základné konanie vedené pod sp. zn. Er 1173/98, Ex 65/98, kde došlo k nesprávnemu úradnému postupu, totiž trvalo i po dni 1.7.2004, kedy nastala účinnosť zákona č. 514/2003 Z.z. Nestotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie uvedeným v odôvodnení napadnutého rozhodnutia o tom, že jeho nárok je premlčaný s odkazom na judikatúru Najvyššieho súdu Českej republiky, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, Ústavného súdu Českej republiky i Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktoré rozhodnutia citoval v odvolaní. S ohľadom na predloženú judikatúru uvedených súdov je potom zrejmé, že v dobe od decembra 2015 do decembra 2016 došlo k prerušeniu premlčacej doby a tak celková zákonná premlčacia trojročná doba prekonaná nebola. Jednalo sa o totožný návrh na odškodnenie majetkovej ujmy vo výške 754.562,- Kč čo do obsahu i výšky uplatňovanej náhrady škody, ušlého zisku a on nikdy nezaviniel zastavenie konania. Úplne totožný nárok si uplatnil vo februári 2017 u žalovaného žiadosťou o odškodnenie a následne predmetnou žalobou. Nie je preto žiadny relevantný dôvod akceptovať námietku žalovaného o premlčaní jeho nároku na odškodnenie vo výške 754.562,- Kč s príslušenstvom. Odvolaciemu súdu navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alebo aby sám vo veci nariadil pojednávanie, vykonal navrhnuté dokazovanie a následne vo veci rozhodol.

4.2. Žalobca svoje odvolanie doplnil písomným podaním zo dňa 27.12.2022, v ktorom poukázal opätovne na viaceré rozhodnutia súdov, ako aj rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa zaoberali otázkou premlčania. Zotrval na odvolacom návrhu

5. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril, odvolanie nepodal.

6. Odvolací súd preskúmal vec, súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania [§ 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z.z.), ďalej len C.s.p.], túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keďže neboli splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie (nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem; § 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 24. februára 2024; o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu upovedomené zákonným spôsobom (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p.). Rozsudok súdu prvej

inštancie potvrdil (§ 387 ods. 1, ods. 2, ods. 3 C.s.p.) a keďže sa stotožňuje s dôvodmi rozsudku ako správnymi, rozsudok odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd ale považuje za potrebné uviesť ešte nasledovné.

7. Pri rozhodovaní vychádzal z vyššie uvedených zákonných ustanovení. Rozhodujúcim pre posúdenie vecnej a právnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie boli skutočnosti, ktoré vyšli najavo vykonaným dokazovaním súdom prvej inštancie a ktoré teda nepochybne existovali v čase vyhlásenia jeho rozsudku. Odvolateľ v odvolaní neuvádzal podstatné, rozhodujúce, konkrétne právne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie odvolacieho súdu.

8. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Na týchto správnych skutkových zisteniach a posúdení sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Rozsudok obsahuje všetky náležitosti uložené ustanovením § 220 C.s.p. V konaní pred súdom prvej inštancie sa nevyskytla žiadna vada uvádzaná v ustanovení § 380 ods. 2 C.s.p., takúto ani sám odvolateľ netvrdil, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie a na ktorú by musel odvolací súd prihliadať.

9. Odvolací súd sa stotožnil so správnym právnym záverom súdu prvej inštancie uvedeným v odôvodnení napadnutého rozsudku o premlčaní nároku žalobcu na náhradu škody. Žalobca sa žalobou domáhal náhrady majetkovej škody titulom nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp.zn. Er 1173/98 a exekútora JUDr. G., povereného výkonom exekúcie vedenej pod sp.zn. Ex 65/98. Nárok na náhradu škody titulom ušlého zisku mu vznikol z dôvodu nedôvodných prietahov zo strany súdu a nečinnosti exekútora v exekučnom konaní, nakoľko nemohol investovať sumu 200.000,- Kč do nákupu pohľadávky postupcu spoločnosti CK FLOP, s.r.o., ku ktorej malo prísť do 31.12.2002, inak sa pohľadávka mala vrátiť postupcovi. Nárok na náhradu škody si žalobca uplatnil v konaní vedenom na Okresnom súde Košice I vedenom pod sp.zn. 26 C 16/2006.

10. Nebolo možné sa stotožniť s odvolacou námietkou žalobcu o tom, že prvoinštančný súd nesprávne na danú vec aplikoval zákon č. 58/1969 Zb., pretože súd prvej inštancie správne aplikoval na danú vec zákon č. 58/1969 Zb., keďže škoda žalobcovi vznikla za účinnosti tohto zákona v konaniach vedených pod sp.zn. Er 1173/98 a sp.zn. Ex 65/98, t. j. začatých v roku 1998, ako vyplýva zo spisovej značky oboch uvedených konaní. Odvolací súd sa stotožnil s tvrdením žalovaného uvedeným v konaní pred prvoinštančným súdom, že ak si žalobca nárok na náhradu škody titulom ušlého zisku odvodil stratou možnosti investovať sumu 200.000,- Kč do nákupu pohľadávky postupcu spoločnosti CK FLOP, s.r.o. a ak by neprišlo k úhrade uvedenej sumy do 31.12.2002, pohľadávka sa mala vrátiť postupcovi, z čoho vyplýva, že žalobca už dňa 31.12.2002 sa dozvedel o vzniku škody, t. j. za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb., nie zákona č. 514/2003 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 1.7.2004. Na uvedenom nemení nič ani skutočnosť, že žalobca na pojednávaní konanom dňa 5.10.2022 uviedol, že skutočná, reálna škoda mu vznikla v roku 2014, keďže svoj nárok o náhradu škody si uplatnil z dôvodu prietahov vo vyššie uvedených konaniach z roku 1998.

11. Odvolací súd poukazuje na dôvodovú správu k uvedenému zákonu vo vzťahu k ustanoveniam § 22 až § 24 týkajúcich sa premlčania, z ktorej vyplýva, že tak subjektívna, ako aj objektívna premlčacia doba je stanovená jednotne pre konanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, ako aj konanie o náhrade škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 430/2011). Nakoľko zákon č. 58/1969 Zb. upravoval otázku premlčania nárokov zo zodpovednosti za škodu nesprávnym úradným postupom, tým vylúčil aplikáciu všeobecnej úpravy premlčania podľa Občianskeho zákonníka. Začiatok premlčacej doby je podľa ustanovenia § 22 ods. 2 citovaného zákona objektívne určený okamihom doručenia (oznámenia) nezákonného rozhodnutia, ktorým mala byť škoda spôsobená. Pre plynutie objektívnej desaťročnej premlčacej doby pre uplatnenie nároku na náhradu škody nie je významné, kedy sa poškodený o nezákonnosti rozhodnutia dozvedel, prípadne, či bol v situácii, ktorá mu uplatnenie práva znemožňovala. Rozhodujúcou z hľadiska plynutia objektívnej premlčacej doby je podľa uvedeného ustanovenia zákona iba skutočnosť, kedy, nezávisle na úrovni vedomia (znalosti) oprávneného účastníka zodpovednostného vzťahu, došlo k vydaniu rozhodnutia, ktoré bolo príčinou vzniku škody (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 11. 3.2010, sp.zn. 30 Cdo 3266/2008). Vedľa tzv. objektívnej premlčacej doby zákon č. 58/1969 Zb. určoval pre uplatnenie nároku zo zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú jeho nesprávnym úradným postupom aj subjektívnu

premlčiaciu dobu, začiatok ktorej je určený subjektívne určenými atribútmi. Subjektívna premlčacia doba je trojročná a podľa § 22 ods. 1 citovaného zákona, začína plynúť odo dňa, kedy sa poškodený dozvie o škode a v prípade, ak je podmienkou pre uplatnenie práva na náhradu škody zrušenie rozhodnutia, plynie premlčacia doba odo dňa doručenia zrušujúceho rozhodnutia. Objektívna a subjektívna premlčacia doba plynú a končia nezávisle od seba a všeobecne platí, že nárok na náhradu škody treba uplatniť v čase, kedy plynú ešte obe lehoty, t. j. lehota objektívna a v jej rámci lehota subjektívna. Márne uplynutie jednej z týchto lehôt má za následok premlčanie nároku na náhradu škody, a to aj v prípade, ak poškodenému plynie ešte druhá premlčacia doba.

12. Premlčaním sa rozumie kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého nárok možno odvrátiť námietkou premlčania. Oprávnené vznesená námietka premlčania má za následok zánik nároku, t. j. zánik jeho súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho premlčané právo nemožno veriteľovi súdne priznať. Premlčaním právo samo o sebe nezaniká, len sa oslabuje a to práve v tej zložke, ktorá predstavuje nárok. Právo naďalej existuje, avšak iba vo forme naturálnej obligácie, t. j. dobrovoľného plnenia zo strany dlžníka. Ak na základe vznesenej námietky premlčania súd zistí, že nárok je premlčaný, z hľadiska procesnej ekonomiky už súd neskúma samotné meritum veci.

13. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie uvedenom v odôvodnení napadnutého rozsudku o uplynutí premlčacej doby žalobcovi na uplatnenie jeho práva na náhradu škody, ktorá mu uplynula v prvom štvrtroku 2017, keď získal vedomosť o vzniku škody v prvom štvrtroku 2014, ako sám tvrdil na pojednávaní konanom dňa 5.10.2022 (č.l. 115 spisu). Žalobca podal žalobu o náhradu škody titulom nesprávneho úradného postupu na súd až dňa 24.1.2018, t. j. po uplynutí subjektívnej lehoty, ktorá môže plynúť len v rámci objektívnej premlčacej lehoty a nemôže ju presiahnuť. Odvolací súd dodáva, že súd prvej inštancie zohľadnil aj skutočnosť, že žalobca požiadal žalovaného pred podaním predmetnej žaloby žiadosťou o predbežné prerokovanie svojho nároku na náhradu škody zo dňa 10.2.2017, ktorú doručil žalovanému dňa 16.2.2017, pričom dospel k správne záveru, že premlčacia doba až do vybavenia tejto žiadosti neplynula, avšak aj napriek tomu žalobca podal žalobu oneskorene, a to po uplynutí zákonnej trojročnej premlčacej doby.

14. Nebolo možné sa stotožniť s odvolacou námietkou žalobcu, že súd prvej inštancie neprihliadol na prerušenie premlčacej doby, keďže nárok o náhradu škody si uplatnil v konaní vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 26 C 16/2006, nakoľko prvoinštančný súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia náležite vysvetlil dôvody, pre ktoré neboli naplnené predpoklady pre pozastavenie plynutia premlčacej doby, s ktorým vysvetlením odvolací súd v plnom rozsahu súhlasí.

15. Odvolací súd dáva do pozornosti, že právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu alebo jeho nesprávnym úradným postupom v zmysle čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky nie je absolútne, ale práve v záujme zaistenia právnej istoty (čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) podlieha zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jej uplatnenie (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.12.2008, sp.zn. II. ÚS 467/08). K takýmto zákonným predpokladom pritom nepochybne patrí aj uplatnenie nároku na náhradu škody v zákonom stanovenej premlčacej dobe.

16. Vzhľadom k tomu, že žaloba žalobcu bola zamietnutá z dôvodu premlčacia, správne sa súd prvej inštancie nezaoberal samotným vznikom nároku na náhradu škody uplatneným žalobou a dôvodnosťou priznania peňažnej náhrady za tento nárok.

17. K odvolacím námietkam o nesprávnych skutkových záveroch prvoinštančného súdu odvolací súd dodáva, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov), by sa malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia jednotlivých dôkazov jednotlivo aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Podľa ustanovenia § 191 C.s.p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť; uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov a len vo výnimočných prípadoch zákon súdu ukladá určité obmedzenia pri hodnotení dôkazov (napríklad § 192, § 193, § 205 C.s.p.). Kontrola výsledku hodnotenia dôkazov, ku ktorým dospel súd, sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku upraveného v ustanovení § 220 ods. 2 C.s.p. Súd má povinnosť

dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé a vyhovujúce najmä základnej požiadavke preskúmateľnosti. V posudzovanej veci súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, aplikoval naň správny predpis a svoje rozhodnutie aj riadne odôvodnil. Okolnosti namietané žalobcom v odvolaní vo vzťahu k spôsobu vyhodnotenia vykonaných dôkazov nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou prvoinštančného súdu. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, tzn., aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami a ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov.

18. Pokiaľ žalobca v odvolaní namietal, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo, ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanej veci s odvolaním sa na obsah už uvedeného odôvodnenia, odvolací súd považuje skutkové zistenia súdu prvej inštancie za úplné a ich právne posúdenie súdom prvej inštancie za správne.

19. Odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil podľa § 387 ods. 1 C.s.p. i vo výroku o náhrade trov konania, pretože žalobca podal odvolanie aj voči tomuto výroku, avšak toto odvolanie vo vzťahu k výroku o trovách vôbec nezdôvodnil, preto odvolací súd osobitne nepreskúmaval vecnú a právnu správnosť rozsudku súdu prvej inštancie v uvedenom výroku, keď žalovaný odvolanie nepodal. Odvolací súd zdôrazňuje, že ide o konanie, v ktorom je súd viazaný žalobou a teda aj odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 C.s.p.).

20. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. I, § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a čl. 4 C.s.p. Žalovanému, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania z dôvodu, že mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli a ani mu zo spisu nevyplyvajú (nevyladil sa k odvolaniu žalobcu).

21. Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 378 ods. I, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. I C.s.p. a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedoplňal dokazovanie, preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené stranami sporu na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; strany sporu, predovšetkým odvolateľ ani nevzniesol žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

22. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011; § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).